



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 267/09-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť A. U., S., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 47/99 a postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 723/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. U. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. marca 2009 doručená sťažnosť A. U. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III

v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 47/99 a postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 723/08.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 7. mája 1998 podal na Okresnom súde Bratislava III žalobu, ktorou sa domáhal zaplataenia peňažnej sumy 980 000 Sk aj s príslušenstvom, o ktorej nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté. Po sťažnosti na nečinnosť Okresného súdu Bratislava III ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 121/07 zo 4. septembra 2007 vyslovil, že k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa došlo, a prikázal Okresnému súde Bratislava III, aby vo veci sp. zn. 33 C 47/99 konal bez zbytočných prietáhov. Aj napriek tomu, že táto povinnosť Okresnému súde Bratislava III už bola uložená, do momentu podania tejto sťažnosti ústavnému súdu nebola vec právoplatne meritórne skončená. Po postúpení veci Okresnému súde Pezinok, kde je vedená pod sp. zn. 4 C 723/08, sa sťažovateľ urgenciou z 28. novembra 2008 domáhal nariadenia pojednávania. Okresný súd Pezinok do dnešného dňa vo veci nerozhodol. Sťažovateľ preto pri predpokladanej úspešnosti v tomto konaní nemohol uplatniť svoj oprávnený finančný nárok v exekučnom konaní vedenom proti nemu na základe právoplatného rozhodnutia súdu vo veci sp. zn. 19 Cb 64/97, v ktorom bol daný do dražby jeho byt (v hodnote najmenej 2,5 mil. Sk), ktorý momentálne obýva.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukázal na neprimeranú dĺžku nečinnosti Okresného súdu Bratislava III a Okresného súdu Pezinok, tvrdený nulový podiel sťažovateľa na prietáchoch, neexistenciu skutkovej zložitosti veci a na vznik majetkovej ujmy vo výške ceny jeho bytu. Taktiež poukázal na skutočnosť, že napriek jeho opakovaným urgenciám z 28. decembra 2007 a 28. novembra 2008 zostali oba okresné sudy ako porušovatelia označeného základného práva v podstate nečinné, čím došlo k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ sa na základe uvedeného domáhal, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti v náleze vyslovil porušenie označeného základného práva postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 47/99 a následne

postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 723/08. Domáhal sa aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 83 000 € a zaplata nia náhrady trov konania.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri rozhodovaní o časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy Okresným súdom Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 33 C 47/99, vychádzal z toho, že ústavný súd už nálezom sp. zn. II. ÚS 121/07 zo 4. septembra 2007 vyslovil porušenie označeného základného práva sťažovateľa a prikázal Okresnému súdu Bratislava III, aby vo veci sp. zn. 33 C 47/99 konal bez zbytočných prietáhov. Tým, že Okresný súd Bratislava III už vo veci po tom, ako ju postúpil Okresnému súdu Pezinok, nekoná, sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako neprípustná jednak pre prekážku veci rozhodnutej a jednak pre zjavnú neopodstatnenosť (§ 24 a § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 723/08, ústavný súd

v súlade so svojou doterajšou judikatúrou žiada preukázanie využitia právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje: „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“ V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“.

Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí

vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Keďže ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh nezistil, že by sťažovateľ podal predsedovi Okresného súdu Pezinok sťažnosť na prieťahy v predmetnom konaní pred 16. marcom 2009, t. j. pred momentom podania sťažnosti ústavnému súdu, odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

Ústavný súd v závere pripomína, že voči Okresnému súdu Pezinok toto rozhodnutie nezakladá v budúcnosti prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom

Okresného súdu Pezinok v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2009